

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Міжнародного

гуманітарного університету
доц. Громоуєнко К. В.

« 23 » 08 2020 р.

Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіки та міжнародних відносин
кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

Силабус

Назва курсу	Міжнародне публічне право (основи теорії)
Викладач	д.ю.н., доц. Андрейченко Світлана Сергіївна
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=qA4FYf8AAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
Контактний тел.	098 510 86 01
E-mail:	ssandreichenko@gmail.com
Сторінка курсу у Moodle	https://moodle.mgu.edu.ua/user/profile.php?id=2360
Консультації	Очні – кожний понеділок у кабінеті 420 з 14-00 до 16-00. Онлайн-консультації – zoom – за виникнення необхідності.

Силабус розглянуто та прийнято на засіданні кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від 7 серпня 2020 р.

В.о. завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства доц. Цуркану С.І.

Перевірено:

Гарант освітньо-наукової програми доц. Андрейченко С. С.

Перевірено:

Начальник навчального відділу доц. Райчева Л.І.

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи проф. Гончарук А.Г.

1. Анотація до курсу

Міжнародне публічне право (основи теорії) – це дисципліна, що виконує важливе завдання підготовки сучасних фахівців-професіоналів, які здатні набути глибокі теоретичні знання з основ міжнародного права та навички практичного застосування міжнародно-правових норм.

«Міжнародне публічне право (основи теорії)» як навчальна дисципліна відіграє важливу роль у професійній підготовці майбутніх юристів. Вивчення основ міжнародного права має не тільки пізнавальне, теоретичне значення, але й дуже велике практичне значення, що пов'язано з бурхливим розвитком міжнародної співпраці України з іншими державами і міжнародними організаціями, що вимагає знань в сфері правового регулювання міждержавних (міжвладних) відносин.

У межах навчального курсу «*Міжнародне публічне право (основи теорії)*» студенти вивчатимуть поняття, джерела та особливості міжнародного права, історію міжнародного права від давніх часів до сьогодення, основні правові категорії, які існують в міжнародному праві.

2. Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни «Міжнародне публічне право (основи теорії)» – є забезпечення поглибленого вивчення і творчого опанування певним інструментарієм науки міжнародного права, вивчення загальних положень сучасного міжнародного права, його історії, джерел і системи сучасного міжнародного права; суб'єктів міжнародного права і їх правового статусу; основних принципів сучасного міжнародного права; взаємодію міжнародного і внутрішньодержавного права.

Глибоке засвоєння цього навчального курсу є необхідною передумовою правильного застосування міжнародних договорів України і імплементації норм і принципів сучасного міжнародного права.

3. Формат курсу

Вивчаючи курс «Міжнародне публічне право (основи теорії)» студенти приймають участь в обговоренні усіх тем курсу, а також готують індивідуальні завдання за окремими темами, що цікавлять їх найбільше.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У процесі реалізації програми дисципліни «Міжнародне публічне право (основи теорії)» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами (усно і письмово).

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність пропонувати та обґрунтовувати власну позицію.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел за допомогою використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність працювати індивідуально та у команді.

ЗК 9. Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних досягнень у сфері права.

ЗК 10. Здатність до генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань.

ЗК 11. Здатність репрезентувати результати власної наукової та професійної діяльності та аргументовано їх обстоювати

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 3. Знання особливостей міжнародно-правових явищ, вміння прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

ФК 4. Розуміння способів захисту національних інтересів власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.

ФК 5. Уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем у сфері міжнародного права, порівняльного правознавства, національного права, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

ФК 6. Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав.

ФК 10. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях, розв'язувати типові задачі і проблеми у відповідній сфері права, у тому числі міжнародного права.

Навчальна дисципліна «Міжнародне публічне право (основи теорії)» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 3. Демонструвати знання основ міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

ПРН 4. Демонструвати знання змісту імперативних норм міжнародного права.

ПРН 5. Розуміння принципів використання теоретичних знань з міжнародного права та міжнародних відносин при вирішенні типових практичних завдань.

ПРН 6. Пояснювати теоретичні та практичні аспекти імплементації норм міжнародного права.

ПРН 7. Пояснювати матеріально-правові та процесуальні особливості розгляду справ міжнародними судовими органами.

ПРН 8. Демонструвати знання щодо захисту прав та законних інтересів фізичних осіб у міжнародній, іноземних та вітчизняній національних юрисдикціях.

ПРН 9. Аналізувати джерела міжнародного публічного права, джерела права у правових системах сучасного світу, джерела міжнародного приватного права.

ПРН 11. Пропонувати інструменти захисту інтересів України у різних сферах.

ПРН 12. Демонструвати здатність до подальшого навчання.

ПРН 14. Проводити власні дослідження у сфері міжнародного публічного права, порівняльного правознавства, міжнародного приватного права.

ПРН 16. Сприяти здійсненню ідеї верховенства права у державі.

ПРН 17. Збирати, обробляти й упорядковувати інформацію щодо стану міжнародних відносин, зовнішньої політики України.

ПРН 18. Аналізувати концептуальні підходи щодо вирішення проблем міжнародного та національного права.

ПРН 21. Діяти самостійно та у команді, самостійно приймати рішення, бути лідером.

ПРН 22. Брати участь у фахових дискусіях з міжнародно-правової проблематики.

5. Обсяг курсу

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)	
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття
8	240	52 / 26	40 / 26
			Самостійна робота
			148 / 188

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Курс, (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
2021-2022	3,4 / 4, 5	2 / 2,3	Обов'язкова

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу

інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

8. Політики курсу

У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються інтерактивні методи навчання, відбувається активне долучення студентів до обговорення кожного з питань курсу, що сприяє оволодінню ними професійними компетентностями щодо визначення особливостей формування та розвитку міжнародного публічного права. Особлива увага на заняттях приділяється вивченню генезису, еволюції, сучасному розвитку міжнародного публічного права та його основних категорій.

На практичних заняттях можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань студентів: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення рефератних повідомлень, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на семінарах оцінюється викладачем самостійно.

Підсумковою формою контролю знань є іспит, який має на меті перевірити теоретичні знання та вміння застосовувати їх, вирішуючи конкретні завдання, а також уміння студентів самостійно працювати з науковою та навчальною літературою. До іспиту допускаються ті студенти, які відпрацювали всі пропущені заняття, виправили незадовільні оцінки, отримані на практичних заняттях, набрали мінімальну кількість балів і успішно здали змістовні модулі.

9. Схема курсу

3-й семестр/4-й семестр

№	Тема, план	Форма діяльності (заняття)/ Формат	Матеріали	Література	Завдання	Кількість годин	
						Денне	Заочне
1.	Тема 1. Поняття і система міжнародного права	Лекція	Конспект лекції	1;4;8;25	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
	1. Поняття й особливості міжнародного права.						

	<p>Міжнародне право як самостійна система права.</p> <p>2. Функції міжнародного права.</p> <p>3. Предмет і об'єкт міжнародного права.</p> <p>4. Юридично обов'язкова сила міжнародного права.</p> <p>5. Сфера дії міжнародного права. Просторова сфера дії міжнародного права. Суб'єктна й об'єктна сфера міжнародного права. Екстериторіальна дія міжнародного права.</p> <p>6. Система міжнародного права.</p> <p>7. Співвідношення міжнародного публічного і міжнародного приватного права.</p>	Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів	Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття	2 акад. год.	2 акад. год.
2.	<p>Тема 2. Етапи розвитку міжнародного права</p> <p>1. Виникнення міжнародного права та періодизація його історії..</p> <p>2. Міжнародне право Стародавнього періоду. Єгипет і Дворіччя. Індія. Стародавня Греція. Китай. Стародавній Рим.</p> <p>3. Міжнародне право в епоху Середньовіччя. Ранняфеодальні держави. Європа. Київська Русь. Арабський халіфат та мусульманське право. Церква у період феодалізму.</p>	Лекція	Конспект лекції	Опрацювати рекомендовану літературу	1;11;23	2 акад. год.

<p>4. Вестфальська конфігурація універсального міжнародного права. Вестфальський конгрес 1643-1648 р.р. Французька декларація прав людини і громадянина 1789 р. Вплив християнства на розвиток міжнародного права.</p> <p>5. Період універсального міжнародного права після Віденського конгресу 1815 р. Міжнародне право в період Ліги Націй (1919-1946 рр.).</p> <p>6. Універсальне міжнародне право періоду ООН (з 1945 р.)</p> <p>Розвиток науки міжнародного права в Україні.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год.</p>
<p>3. Тема 3. Суб'єкти міжнародного права</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види суб'єктів міжнародного права. 2. Поняття і зміст міжнародної правосуб'єктності. 3. Держави – основні суб'єкти міжнародного права. Зміст правосуб'єктності держав. 4. Правосуб'єктність націй і народів, що борються за національне звільнення. 5. Правосуб'єктність міжнародних організацій. 6. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень. 7. Проблема міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб. <p>Правонаступництво в міжнародному праві. Правонаступництво держав відносно міжнародних договорів. Правонаступництво держав відносно державної власності, державних боргів і державних архівів.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Конспект лекції</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p>	<p>2 акад. год. 2 акад. год.</p>
<p>Зміст правосуб'єктності держав. національне звільнення. Правонаступництво держав відносно міжнародних договорів. Правонаступництво держав відносно державної власності, державних боргів і державних архівів.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год. 2 акад. год.</p>

4.	<p>Тема 4. Інститут визнання в міжнародному праві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття визнання в міжнародному праві. 2. Визнання de jure. 3. Визнання de facto. Визнання ad hoc. 4. Конститутивна теорія визнання. 5. Декларативна теорія визнання. 6. Визнання держав. Проблема невизнаних та частково визнаних держав. 7. Визнання урядів. 	Лекція	Конспект лекції	2;3;4; 31;36	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.
5.	<p>Тема 5. Норми міжнародного права</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та риси норм міжнародного права. 2. Класифікація норм міжнародного права. 3. Ієрархія міжнародно-правових норм. 4. Імперативні і диспозитивні норми міжнародного права. 5. Поняття м'якого права. <p>Тлумачення норм міжнародного права.</p>	Лекція	Конспект лекції	1;4;11	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.
6.	<p>Тема 6. Джерела міжнародного права</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види джерел міжнародного права. 2. Міжнародний договір як джерело міжнародного права. 	Лекція	Конспект лекції	6;8; 22;23	Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття	2 акад. год.

	<p>3. Міжнародний звичай як джерело міжнародного права</p> <p>4. Рішення міжнародних організацій і конференцій як джерело міжнародного права.</p> <p>5. Основні принципи права як джерело міжнародного права.</p> <p>6. Рішення міжнародних судових органів в системі джерел міжнародного права.</p> <p>7. Односторонні акти держав.</p> <p>8. Міжнародна ввічливість.</p>	Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів	Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття	2 акад. год.
7.	<p>Тема 7. Основні принципи міжнародного права</p> <p>1. Поняття та функції основних принципів міжнародного права. Основні принципи міжнародного права та основні принципи права: співвідношення понять.</p> <p>2. Нормативне закріплення основних принципів міжнародного права.</p> <p>3. Принцип суверенної рівності держав.</p> <p>4. Принцип незастосування сили та погрози силою.</p> <p>5. Принцип непорушності державних кордонів.</p> <p>6. Принцип територіальної цілісності держав.</p> <p>7. Принцип мирного вирішення міжнародних суперечок</p> <p>8. Принцип невтручання у внутрішні справи.</p> <p>9. Принцип загальної поваги прав людини.</p> <p>10. Принцип самовизначення народів і націй.</p> <p>Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань.</p>	Лекція	Конспект лекції	Опрацювати рекомендовану літературу Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття	2 акад. год.
8.	<p>Тема 8. Міжнародний правотворчий процес</p> <p>1. Поняття міжнародної правотворчості.</p> <p>2. Процес створення звичаєвих норм міжнародного права.</p> <p>3. Процес створення договірних норм міжнародного права.</p>	Лекція	Конспект лекції	Опрацювати рекомендовану літературу Передивитись конспект лекції,	2 акад. год.

<p>права.</p> <p>4. Односторонні акти держави у міжнародному правотворчому процесі.</p> <p>5. Роль неправових норм у міжнародному правотворчому процесі.</p> <p>6. Роль доктрини міжнародного права для міжнародного правотворчого процесу.</p> <p>7. Участь громадськості у міжнародному правотворчому процесі.</p> <p>8. Кодифікація і прогресивний розвиток міжнародного права. Види кодифікації.</p>				<p>опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	
<p>9. Тема 9. Співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права</p> <p>1. Значення проблеми співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.</p> <p>2. Доктринальні підходи до проблеми співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.</p> <p>3. Еволюція дуалістичної концепції співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.</p> <p>4. Моністичні концепції співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права та сучасна доктрина суверенітету.</p> <p>5. Взаємодія і взаємовплив міжнародного і внутрішньодержавного права. Вплив міжнародного права на функціонування національної правової системи в процесі реалізації міжнародно-правових норм.</p> <p>6. Конституційне право і судова практика держав про співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.</p> <p>7. Національне законодавство України і міжнародне право.</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Конспект лекції</p> <p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>20;22</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p>

<p>10. Тема 10. Територія та інші простори</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і види територій у міжнародному праві. Поняття "правовий статус" і "правовий режим" території. 2. Юридична природа і склад державної території. 3. Правові підстави і способи зміни державної території. 4. Державні кордони. Способи встановлення державних кордонів. Делімітація і демаркація кордонів. 5. Правовий режим міжнародних рік. Правове регулювання судноплавства по Дунаю. 6. Міжнародно-правовий режим Арктики та Антарктики. 	Лекція	Конспект лекції	1;3;4; 20	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.
<p>11. Тема 11. Міжнародно-правова регламентація положення населення. Права людини і міжнародне право</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регламентація положення населення в міжнародному праві. Громадянство і підданство. 2. Набуття і втрата громадянства. 3. Апатриди і біпатриди. 4. Іноземці. Види правового режиму іноземців. 5. Право притулку і видача злочинців. 6. Права людини в міжнародному праві. 7. Міжнародні стандарти у області прав людини. 8. Універсальні і регіональні механізми захисту прав людини. Міжнародний контроль за дотриманням прав людини. 9. Загальна декларація прав людини як джерело універсальних міжнародно-правових стандартів прав людини. 10. Роль Організації Об'єднаних Націй у формуванні міжнародно-правових стандартів прав людини. 	Лекція	Конспект лекції	2; 3; 19	Опрацювати рекомендовану літературу	4 акад. год.
<ol style="list-style-type: none"> 9. Загальна декларація прав людини як джерело універсальних міжнародно-правових стандартів прав людини. 10. Роль Організації Об'єднаних Націй у формуванні міжнародно-правових стандартів прав людини. 	Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття	4 акад. год.

	<p>Міжнародні пакти про права людини (1966). Європейська система захисту прав людини: загальна характеристика.</p>					
<p>12. Тема 12. Відповідальність в міжнародному праві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та принципи міжнародно-правової відповідальності. 2. Джерела права міжнародної відповідальності. 3. Юридичні та фактичні підстави виникнення міжнародної відповідальності держав. 4. Поняття та склад міжнародно-протиправного діяння держав. Поняття атрибуції у міжнародному праві. 5. Актуальні проблеми міжнародно-правової відповідальності держави за поведінку недержавних акторів. 6. Види і форми міжнародної відповідальності держав. 7. Обставини, що виключають протиправність діяння держав. 8. Примусові заходи як особливий засіб реалізації міжнародної відповідальності. Санкції та контрзаходи. 9. Імплементация міжнародної відповідальності держав 10. Розвиток концепції міжнародно-правової відповідальності міжнародних організацій. 11. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. 12. Кодифікація норм про міжнародно-правову відповідальність міжнародних міжурядових організацій. 13. Міжнародна відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом 	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Конспект лекції</p> <p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>5;14; 21</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>4 акад. год.</p> <p>4 акад. год.</p>	

4-й семестр/5-й семестр

<p>1. Тема 13. Міжнародні договори: доктринальні основи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародного договору в сучасній доктрині й практиці. Найменування і структура міжнародних договорів. Преамбула, центральна і завершальна частини. Мови договорів. Автентичні тексти. 2. Класифікація міжнародних договорів. 3. Стадії укладання міжнародного договору. 4. Делозитарій і його функції. 5. Застереження, режим застережень. 6. Набрання чинності міжнародним договором. Припинення й анулювання договорів. 7. Умови недійсності міжнародних договорів. 	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Конспект лекції</p> <p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>2; 3; 15</p>	<p>Опрацювати рекомєндовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомєндовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p>
<p>2. Тема 14. Міжнародні організації як форма співробітництва держав</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародної організації. Правовий статус і міжнародна правосуб'єктність. 2. Членство в міжнародних організаціях. 3. Участь міжнародних організацій в міжнародному нормотворчому процесі. 4. Історія виникнення міжнародних організацій. Ліга Націй: історія створення, структура, характеристика діяльності. 5. ООН: історія створення, структура, цілі й принципи, головні органи. 6. Спеціалізовані установи ООН. Напрями і характер їх діяльності. Правовий зв'язок з ООН. 7. Регіональні міжнародні організації: загальна характеристика. 8. Рада Європи: історія виникнення й основні завдання. Органи Ради Європи. Право Ради Європи. 	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Конспект лекції</p> <p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>2; 5; 20; 21</p>	<p>Опрацювати рекомєндовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомєндовану літературу.</p> <p>Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p>

<p>9. Юридична природа Європейського Союзу. Органи Європейського Союзу.</p> <p>10. Організація з безпеки і співробітництва в Європі.</p> <p>11. Цілі і структура Організації Північноатлантичного договору.</p>	Лекція	Конспект лекції	5; 20;21	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	
<p>3. Тема 15. Дипломатія і міжнародне співробітництво</p> <p>1. Міжнародне право і дипломатія. Поняття і джерела права зовнішніх зносин.</p> <p>2. Система органів зовнішніх зносин держави. Внутрішньодержавні органи зовнішніх зносин.</p> <p>3. Дипломатичне представництво. Види дипломатичних представництв. Функції дипломатичних представництв.</p> <p>4. Персонал дипломатичного представництва. Дипломатичні класи і ранги. Дипломатичний корпус.</p> <p>5. Глава представництва. Порядок призначення і відкликання дипломатичних представників. Початок місії. Агреман і вірчі грамоти. Відкличні грамоти. Закінчення місії. Persona non grata.</p> <p>6. Дипломатичні привілеї та імунітети та їх види.</p> <p>7. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях. Їх функції, привілеї і імунітети.</p> <p>8. Право спеціальних місій.</p> <p>9. Поняття і види консульських установ.</p>	Практичне заняття	Презентація, доповіді студентів		Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття	2 акад. год.	2 акад. год.
<p>4. Тема 16. Міжнародні механізми захисту прав людини</p> <p>1. Поняття прав людини.</p> <p>2. Питання міжнародної правосуб'єктності індивіда.</p>	Лекція	Конспект лекції	5; 20;21	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.

	<p>3. Поняття та класифікація міжнародно-правових стандартів прав людини. Універсальні і регіональні міжнародно-правові стандарти прав людини: загальна характеристика.</p> <p>4. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (1950) як джерело формування європейських стандартів прав людини.</p> <p>5. Предметна (ratione materiae), темпоральна (ratione temporis), персональна (ratione personae) та просторова (ratione loci) юрисдикції ЄСПЛ.</p> <p>6. Міждержавні та індивідуальні скарги до ЄСПЛ.</p> <p>7. Правила прийнятності скарг до ЄСПЛ.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год.</p>	<p>2 акад. год.</p>
<p>5. Тема 17. Міжнародне кримінальне право : доктринальне обґрунтування</p> <p>1. Структура міжнародного кримінального права у широкому сенсі: міжнародне кримінальне право <i>stricto sensu</i> і транснаціональне кримінальне право.</p> <p>2. Джерела міжнародного кримінального права.</p> <p>3. Міжнародні злочини: поняття і види.</p> <p>4. «Квазізлочин держави».</p> <p>5. Індивід як суб'єкт міжнародної кримінальної відповідальності.</p> <p>6. Принципи кримінальної юрисдикції: територіальний принцип, активний персональний принцип; пасивний персональний принцип, захисний принцип, принцип універсальності.</p> <p>7. Види кримінальної юрисдикції: предметна (ratione materiae); просторова (ratione loci); темпоральна (ratione temporis); персональна (ratione personae).</p>	<p>Лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Конспект лекції</p> <p>Презентації, доповіді студентів</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p> <p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p>	<p>2 акад. год.</p> <p>2 акад. год.</p>	

6. Тема 18. Міжнародне співробітництво держав у сфері кримінальної юстиції 1. Формування концепції міжнародної кримінальної юстиції. 2. Правові основи утворення і діяльності Нюрнберзького і Токійського військових трибуналів. 3. Історія, правові підстави заснування та діяльність міжнародного кримінального трибуналу <i>ad hoc</i> по колишній Югославії. 4. Історія, правові підстави заснування та діяльність міжнародного кримінального трибуналу <i>ad hoc</i> по Руанді. 5. Міжнародний кримінальний суд: юрисдикція та діяльність. 6. Механізм і основні напрями міжнародної співпраці в протидії транснаціональної злочинності. 7. Екстрадиція і інші види правової допомоги по кримінальних справах. 8. Міжнародна співпраця в протидії тероризму.	Лекція	Конспект лекції	5; 20; 21	Опрацювати рекомендовану літературу	4 акад. год.	2 акад. год.
				Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів	Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття
7. Тема 19. Міжнародне морське право: доктринальні основи 1. Поняття і кодифікування міжнародного морського права. Конвенція ООН по морському праву 1982 р. 2. Класифікація морських просторів. 3. Внутрішні (морські) води.	Лекція	Конспект лекції	2; 5; 21	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год.	2 акад. год.
				Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів	Опрацювати рекомендовану літературу

	<p>4. Територіальне море і прилегла зона. 5. Право мирного проходу. 6. Міжнародні протоки. Режим Чорноморських пролок. Гібралтар. Балтійські протоки. 7. Правовий режим міжнародних каналів. 8. Виняткова економічна зона. 9. Континентальний шельф і його правовий режим. Проблеми делімітації виняткової економічної зони і континентального шельфу. 10. Відкрите море. Свободи відкритого моря. 11. Міжнародний район морського дна.</p>				<p>Передивитись конспект лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття</p>	
<p>8. Тема 20. Мирні засоби вирішення міжнародних суперечок 1. Поняття і види міжнародних суперечок. Способи врегулювання. 2. Погоджувальні процедури і їх відмінності відзання судових процедур. 3. Безпосередні переговори. 4. Добрі послуги і посередництво. 5. Міжнародний арбітраж: структура, функції, підстави. 6. Міжнародна судова процедура. 7. Процедура вирішення спорів у міжнародних організаціях.</p>	<p>Лекція Практичне відзання</p>	<p>Конспект лекції Презентації, доповіді студентів</p>	<p>2;4; 5</p>	<p>Опрацювати рекомендовану літературу</p>	<p>2 акад. год. 2 акад. год.</p>	

9.	Тема 21. Збройні конфлікти та міжнародне право 1. Поняття і джерела права збройних конфліктів. 2. Право Гааги. Право Женев. 3. Початок війни і її правові наслідки. 4. Обмеження засобів і методів ведення війни. 5. Комбатанти і некомбатанти. 6. Захист поранених і хворих. Режим військового полону. 7. Захист цивільного населення під час війни. 8. Захист культурних цінностей.	Лекція	Конспект лекції	2;8; 15	Опрацювати рекомендовану літературу	4 акад. год	2 акад. год.
		Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів			2 акад. год.	
10.	Тема 22. Безпека та міжнародне право 1. Поняття права міжнародної безпеки. 2. Міжнародно-правове регулювання використання сили. 3. Поняття і види колективної безпеки. 4. Миротворчі операції ООН. 5. Міжнародно-правові проблеми роззброєння.	Лекція	Конспект лекції	5;21; 25	Опрацювати рекомендовану літературу	2 акад. год	2 акад. год.
		Практичне заняття	Презентації, доповіді студентів			2 акад. год.	

10. Система оцінювання та вимоги

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Міжнародне публічне право (основи теорії)» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Міжнародному гуманітарному університеті». Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: екзамен.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється:

«відмінно» – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно

оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань;

«добре» – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань;

«задовільно» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань;

«незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за усіма видами робіт, зазначені у таблиці нижче.

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті» (затверджене ректором наказом № 112 від 01.11.2018 року).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

<i>Денна форма навчання</i>		Максимальна кількість балів
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності
І. Обов'язкові		
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях		
1.1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час семінарських (практичних) занять
		50
Виконання модульних завдань		
1.2. Підготовка до модульного контролю знань	-//-	Перевірка правильності виконання модульних завдань
		10 за 1-й модуль 15 за 2-й модуль 10+15 = 25
Виконання завдань для самостійного опрацювання		

1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Разом балів за обов'язкові види РС			
85			
II. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР	5
Разом балів за вибіркові види РС			
15			
Всього балів за РС			
100			

Заочна форма навчання			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
I. Обов'язкові			
За виконання модульних (контрольних) завдань			
1.1. Підготовка до модульного контролю знань	Відповідно до розкладу	Перевірка правильності виконання модульних завдань	1 x 70 = 70
Разом балів за обов'язкові види СРС			
70			
II. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань (за бажанням студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10

¹ Індивідуально-консультаційна робота викладача зі студентами

2.3. Інші види індивідуальних завдань	-/-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
Разом балів за вибірккові види СРС			30
Всього балів за РС			100

Підсумковий контроль знань по даній дисципліні проводиться у формі іспиту за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає 3 питання. Питання, що включаються до екзаменаційних білетів є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу при побудові відповіді та уміння синтезувати отриманні знання.

Питання до екзаменаційних білетів формуються в межах змісту програми дисципліни, але не мають дублювати програмні питання. Програмні питання доводяться до студентів на початку навчального семестру.

Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі та результатів іспиту за 100-бальною системою.

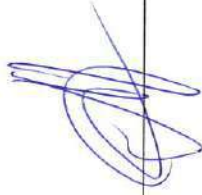
11. Рекомендована література

1. Антонович М. Міжнародне право : навч. посіб. К. : Юрінком Інтер, 2011. URL: <https://www.twigrx.com/file/259132/>
2. Баймуратов М.А. Международное публичное право. Учебник. К.: Истина, 2008. URL: <https://www.twigrx.com/file/973336/>
3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник для студ. вищ. навч. закладів за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини". К.: Либідь, 2002. URL: <https://www.twigrx.com/file/259149/>
4. Зелинская Н. А. Международные преступления и международная преступность : [монография]. О. : Юрид. лит., 2006.
5. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. М.: БЕК, 2001. URL: <https://www.twigrx.com/file/627485/>
6. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. М.: БЕК, 2001.
7. Лукашук И.И. Право международной ответственности. М.: Волтерс Клувер, 2004. URL: <https://www.twigrx.com/file/165749/>
8. М.Гнатовський, А.Кориневич, Н.Хендель, О.Поединок, В.Лисик, Т.Короткий. Міжнародне гуманітарне право. Навчальний посібник для юристів. Українська Хельсінська Спілка. 2017.
9. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права. К. : Юстиніан, 2010. URL: <https://www.twigrx.com/file/1827023/>
10. Міжнародне публічне право [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ : у 3 т. / за заг. ред. В. Ф. Антипенка ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : НАУ, 2012 - 2013. URL: https://law.sspu.edu.ua/files/documents/books/library/22/antipenko_mizhnarodne_publichne_pravo.pdf
11. Міжнародне публічне право [Текст] : підручник / [В. М. Репецький та ін.] ; за ред. проф. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. - 2-е вид., стер. - К. : Знання, 2012. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/439-mizhnarodne-publichne-pravo-repetskiy-v-m.html>
12. Теорія та практика міжнародного кримінального права : підручник / [Зелінська Н. А., Андрейченко С. С., Дзьоміна-Волок Н. В., Коваль Д. О. ; за ред. проф. Зелінської Н. А.]. Одеса : Фенікс, 2017.
13. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. К. : Знання, 2012. URL: https://pidru4niki.com/1765080449547/pravo/mizhnarodne_atomne_pravo
14. A. Orford, F. Hoffmann, M. Craven. The Oxford Handbook of the Theory of International Law. Oxford: Oxford University Press, 2016. URL: <https://z-lib.org/>

15. Abass A. Complete International Law. Oxford : Oxford University Press, 2012. URL: <https://z-lib.org/>
16. Anthony A. Handbook of International Law. Cambridge University Press, 2005. URL: <https://z-lib.org/>
17. Aspremont J. , Besson S. The Oxford Handbook of the Sources of International Law. Oxford: Oxford University Press, 2018. URL: <https://z-lib.org/>
18. B. Fassbender, A. Peters, S. Peter, D.Högger. The Oxford Handbook of the History of International Law. Oxford: Oxford University Press, 2013. URL: <https://z-lib.org/>
19. C. Miles, E. Bjorge. Landmark Cases in Public International Law. Hart Publishing, 2017. URL: <https://z-lib.org/>
20. Crawford J. Brownlie's Principles of Public International Law. Oxford: Oxford University Press, 2016. URL: <https://z-lib.org/>
21. D. Shelton The Oxford Handbook of International Human Rights Law. Oxford: Oxford University Press, 2013. URL: <https://z-lib.org/>
22. H. Thirlway. The Sources of International Law. Oxford: Oxford University Press, 2019. URL: <https://z-lib.org/>
23. Ja.Katz Cogan, I. Hurd, I.Johnstone. The Oxford Handbook of International Organizations. Oxford: Oxford University Press, 2017. URL: <https://z-lib.org/>
24. M. Dixon, R. McCorquodale, S/ Williams. Cases & Materials on International Law. Oxford: Oxford University Press, 2016. URL: <https://z-lib.org/>
25. Shaw Malcolm N. International Law. 6th Edition. New York : Cambridge University Press, 2008. URL: <https://z-lib.org/>

Розробник:

д.ю.н., доцент кафедри МППП

С.С. Андрейченко